

M.p., wtorek 19 marca 1946 r.

Rok III. Nr. 63 (621)

SOWIETY STWORZYŁY W KANADZIE BAZĘ SZPIEGOWSKĄ PRZECIW ANGLII I AMERYCE

Ottawa, 19. III. Już jesienią ub. r. władze kanadyjskie wpadły na trop sowieckiej afery szpiegowskiej - oświadczył wczoraj w parlamencie kanadyjskim premier Mackenzie King, składając drugi tymczasowy raport. Kiedy przekonano się, jak wielkie są rozmiary tej afery, premier udał się do Londynu i Waszyngtonu, aby osobiście poinformować premiera Atlee i prez. Trumana. Również zawiadomił on Stalina. Kanada znalazła się w najpoważniejszej sytuacji, w jakiej nie była przez cały czas swego istnienia. Organizacja szpiegowska została wykryta dzięki dostarczeniu przez szyfranta ambasady sowieckiej w Ottawie Iwana Gusenko dokumentów, których zawartość ma niezwykle jasną wymowę. Część tych dokumentów to szyfrowane depeche, przesyłane przez ambasadę do Moskwy. Gusenko dostarczył również szyfrów. Inne dokumenty to raporty osób, które pracowały dla wywiadu sowieckiego. Z dokumentów wynika jasno, iż Sowiety założyły w Kanadzie bazę szpiegowską dla zbierania informacji, dotyczących Stanów Zjednoczonych i W. Brytanii. Gdy jeden z posłów komunistycznych zapytał premiera, czy nie uważa, że Sowiety zmuszone były do zorganizowania szpiegowstwa, ponieważ odmówiono im wydania tajemnicy bomby atomowej, premier odpowiedział, iż sieć szpiegowska w Kanadzie została zorganizowana na trzy lub cztery lata wcześniej przed wynalezieniem bomby atomowej. Premier oświadczył, że zdaniem jego, Stalin i rząd sowiecki nie wiedzieli o działalności agentów sowieckiego wywiadu. Od czasu wykrycia afery, rząd kanadyjski stale informował ambasadę sowiecką w Ottawie, aby nie wzbudzić podejrzeń, iż dąży do pogorszenia stosunków ze Związkiem Sowieckim. Aby nie zatruwać atmosfery międzynarodowej, rząd kanadyjski nie ujawnił wykrycia afery przed i w czasie londyńskiej konferencji ministrów spraw zagranicznych pięciu mocarstw. Premier nie uważa, aby wykrycie afery mogło doprowadzić do zerwania przez Kanadę stosunków dyplomatycznych z Zw. Sowieckim.

SKARGA PERSKA MA BYĆ DZIŚ WNIESIONA DO RADY BEZPIECZEŃSTWA

Waszyngton, 19. III. Ambasador perski w Waszyngtonie wezwał dziennikarzy na dziś rano, celem złożenia ważnego oświadczenia. Przypuszcza się, iż odczyta on tekst skargi perskiej do Rady Bezpieczeństwa w sprawie nie-wycofania wojsk sowieckich. Dziennikarze wezwani byli już na wczoraj wieczorem, jednakże później oświadczone im, iż konferencja prasowa będzie odłożona. Niewątpliwie spowodowane to zostało nie-przybyciem oczekiwanych instrukcji z Teheranu. Z wszystkich doniesień z Persji wynika, iż na rząd perski wywierany jest obecnie dwustronny nacisk: sowiecki - przeciw wniesieniu skargi i amerykański - za wniesieniem. Nie jest jeszcze pewne, jakie wpływy przeważą. Jednakże rząd amerykański zdecydowany jest sam wniesić sprawę perską na porządek dzienny najbliższej sesji Rady Bezpieczeństwa, jeżeli nie uczyni tego Teheran. Ponieważ w myśl przepisów, skarga wniesiona winna być co najmniej na 5 dni przed rozpoczęciem Sesji, przeto ostateczny termin upływa w środę. Przedstawiciel Departamentu Stanu oświadczył wczoraj wieczorem, iż dotychczas rząd sowiecki nie odpowiedział na noty amerykańskie w sprawie Persji i Mandżurii. W podobny sposób potraktowane zostały noty brytyjskie.

Waszyngton, 19. III. Wczoraj przybyli tu ambasador sowiecki Gusiew, który będzie głównym delegatem na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa oraz sekretarz generalny OZN - Lie. Gusiew nie był obecnym w Waszyngtonie prawie przez rok.

Waszyngton, 19. III. Przedstawiciel ambasady perskiej oświadczył, iż złożenie skargi przez Persję nie ulega wątpliwości.

TITO I OSÓBKA-MORAWSKI PODPISALI 20-LETNI PAKT.

Warszawa, 19. III. Tito i Osóbka-Morawski podpisali wczoraj polsko-jugosłowiański pakt przyjaźni i wzajemnej pomocy na 20 lat. Tekst paktu jest niemal identyczny z tekstami traktatów tego typu, podpisanych między Sowietami a ich satelitami we wsch. Europie. Jednocześnie podpisana została polsko-jugosłowiańska umowa kulturalna i oświatowa. Na konferencji prasowej Tito zaprzeczył jakoby tworzony był Blok Słowiański. Twierdził on, iż pakt przyjaźni zawarte między poszczególnymi państwami słowiańskimi nie wykluczają zawarcia takich paktów z innymi państwami nie słowiańskimi.

WYBORY W GRECJI BĘDĄ WOLNE.

Ateny, 19. III. Sojusznicza komisja dla nadzorowania przebiegu wyborów w Grecji, składająca się z przedstawicieli Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji, wydała oświadczenie, iż jest w stanie wypełni obserwować wybory których organizacja jest wypełni zadowalająca.

Londyn, 19. III. Propozycja, aby Bevin udał się natychmiast do Grecji, celem zbadania na miejscu sytuacji, została wysunięta przez jednego z posłów w czasie wczorajszej dyskusji w Izbie Gmin. Przedstawiciel rządu oświadczył, iż Bevin nie odbędzie tej podróży, gdyż jest dostatecznie poinformowany o sytuacji greckiej. Poza raportami urzędowymi ma on jeszcze 300 niezależnych sprawozdańców.

ANGLIA POMIĘKA PROJEKT UMIEDZYN/RODOWIENIA NADRENI.

Londyn, 19. III. Przedstawiciel rządu oświadczył w Izbie Gmin, iż Bevin robi wszystko, aby nakłonić wszystkie rządy mocarstw do szybszego rozważenia francuskich propozycji stworzenia międzynarodowego zarządu dla Nadrenii i Zagłębia Ruhry.

Londyn, 19. III. Minister dla spraw niemieckich Hind oświadczył, iż administracja brytyjska w Niemczech trwać będzie zapewne 25 lat. Obecne położenie żywnościowe w strefie brytyjskiej jest b. poważne. Ludność niepracująca otrzymuje dziennie 1 tys. kalorii. Wskutek zmniejszenia racji żywnościowych dla górników, spodziewany jest spadek wydobycia węgla w Zagłębiu Ruhry.

EWAKUACJA LIBANU BĘDZIE PRZYSPIESZONA

Paryż, 19. III. Na dzisiejszym posiedzeniu francuskiej Rady Ministrów rozważona będzie sprawa przyspieszenia ewakuacji wojsk francuskich z Libanu, która wg pierwotnych projektów miała zostać ukończona 1 kwietnia 1947 r. Rząd libański zaproponował dostarczenie sił roboczych dla ułatwienia ewakuacji sprzętu i składów. Jak wiadomo Liban zagroził, że jeżeli ewakuacja nie będzie przyspieszona, to ponownie złoży skargę do Rady Bezpieczeństwa. Wojska angielskie mają opuścić Liban

DOSTAWY ZBOŻA DLA POLSKI BĘDĄ ZMIENIŁY ZONE.

Waszyngton, 19. III. W odpowiedzi na depeszę Bieruta proszącą o niezmnieszenie dostaw zboża dla Polski, dokonywanych za pośrednictwem UNRRA, prezydent Truman oświadczył, iż zapotrzebowanie wszystkich krajów importujących musi być znacznie zmniejszone. Dotyczy to również Polski.

Waszyngton, 19. III. Argentyna odmówiła współpracy z i międzysojuszniczym Komitetem Żywnościowym w opracowaniu wspólnego planu dostaw zboża dla głodujących krajów. W szczególności Argentyna odmówiła zmniejszenie dostaw dla Hiszpanii i Portugalii. Otrzymał stąd nadwyżki miały iść dla zniszczonych wojną krajów europejskich. Argentyna będzie dokonywać dostaw wg własnego planu. Na posiedzeniu Komitetu Głównego UNRRA w Atlantic City usępujący dyrektor Lehman domagał się rozszerzenia ram międzysojuszniczej komisji żywnościowej przez przyjęcie do niej Związku Sowieckiego i Argentyny, jako wielkich producentów żywności. Jak wiadomo Komitet ten /Combined Food Board/ stworzony został w czasie wojny i zasiadają w nim tylko przedstawiciele Stanów Zjednoczonych, W. Brytanii i Kanady. Lehman dodał, iż świat znajduje się obecnie w największym niebezpieczeństwie od czasu wojny. Zażądał on wprowadzenia racjonowania żywności we wszystkich krajach świata. Jeżeli nie uda się dostarczyć żywności dla głodujących krajów Europy i Azji, to wybuchnąć może nowy konflikt zbrojny.

Waszyngton, 19. III. Przedstawiciele sowieccy w Komitecie UNRRA krytykowali wczoraj zasady, na jakich przydzielana jest żywność dla poszczególnych krajów Europy. Twierdzili oni, iż b. kraje nieprzyjacielskie lub neutralne otrzymują więcej żywności, niż kraje, które walczyły po stronie sojuszników. Domagali się zwiększenia dostaw, dla krajów które w czasie wojny dobrowolnie niszczyły swoje zasoby, aby nie wpadły one w ręce nieprzyjaciela.

UCHWALENIE 4-TLJ PIATILETKI

Moskwa, 19. III. Najwyższa Rada ZSPR uchwaliła jednogłośnie plan czwartej piatiletki. Przewiduje on, iż produkcja przemysłowa zwiększy się o 50% w stosunku do stanu przedwojennego. Na budownictwo nowych linii kolejowych będzie wyasygnowana suma równą się wg paritetu 2 miliardów £. Na budownictwo mieszkaniowe - 2,5 miliardów £. Wielkie sumy przeznaczone zostaną dla prowadzenia badań naukowych nad energią atomową.

DELEGACJA BRYTYJSKA WYJEDZIE DO INDII

Londyn, 19. III. Dziś rano odleciała do Indii delegacja rządu brytyjskiego, w skład której wchodzi trzech ministrów. Delegacja przeprowadzi rokowania w sprawie nowej konstytucji dla Indii. Opinia brytyjska przywiązuje do zadań delegacji ogromną wagę, gdyż nadchodząca z Indii doniesienia mówią o bardzo poważnej sytuacji, grożącej wybuchem zamieszek. Poza przyczynami czysto politycznymi, grożąca klęska głodu zaostrza sy-